

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

6. RAZRED

ISTRAŽIVAČKI RAD

Zaporka

--	--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: Vodice, 14. svibnja 2024.

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 180 minuta.

Sastavni dio istraživačkoga rada čine i materijali za čitanje potrebni za izradu istraživačkoga rada (prilozi od 1. do 4.). Na početku učenici od člana Državnoga povjerenstva dobivaju kratke upute. Slijedi čitanje radnoga materijala. Predviđeno je vrijeme za prvo čitanje 45 minuta. Slijedi druga komunikacija s Državnim povjerenstvom. Svi učenici mogu postaviti pitanja članu Državnoga povjerenstva i dobiti dodatne upute u razdoblju navedenome u programu natjecanja. Nakon druge komunikacije slijedi završno oblikovanje odgovora.

Za izradu kvalitetnoga istraživačkog rada nužno je pažljivo pročitati upute te proučiti literaturu i izvore.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Istraživački rad treba biti usklađen s normom hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja istraživačkoga rada ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje i priborom za izradu istraživačkoga rada: **grafitnom olovkom, kemijskom olovkom, kutomjerom, ravnalom i/ili trokutom, šiljilom, gumicom za brisanje, pet drvenih bojica** (žuta, zelena, crvena, narančasta i smeđa) **i kalkulatorom.**

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se bodovima navedenima uz svaki zadatak. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, nepotpuni odgovori, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Prije početka rješavanja istraživačkoga rada provjeri broj stranica, priloge i pripremljeni pribor za izradu. Istraživački rad ima **7 stranica**. Radni materijal ima **6 stranica**.

Na svaku stranicu istraživačkoga rada upiši zaporku.

--	--	--	--	--

5	
---	--

1. Nakon analize radnih materijala oblikuj i napiši **istraživačko pitanje** i **dvije hipoteze**.

Istraživačko pitanje mora biti jasno i sažeto oblikovano u obliku upitne rečenice te osnova za oblikovanje dviju hipoteza. **Istraživačko se pitanje mora** temeljiti na priloženim podacima **o stupnju razvijenosti i religijskoj strukturi stanovništva** u državama u kojima se nalazi deset najgušće naseljenih gradova na svijetu, tzv. **gusto naseljena područja**.

Ključne riječi: stupanj razvijenosti, religijska struktura, gusto naseljena područja, razlike u gustoći naseljenosti.

ISTRAŽIVAČKO PITANJE

Hipoteza je znanstvena pretpostavka koju ćeš daljnjim istraživanjem i analizom potvrditi ili opovrgnuti. Pri oblikovanju hipoteze promisli kako ćeš navedenu tvrdnju, s pomoću priloženoga radnog materijala, provjeriti (potvrditi ili opovrgnuti).

Prva se hipoteza treba temeljiti na razmatranju stupnja razvijenosti stanovništva gusto naseljenih područja.

Ključne riječi: stupanj razvijenosti, gusto naseljena područja, razlike u gustoći naseljenosti

Druga se hipoteza treba temeljiti na povezanosti religijske strukture stanovništva i gustoće naseljenosti u gusto naseljenim područjima.

Ključne riječi: religijska struktura, gusto naseljena područja, razlike u gustoći naseljenosti

HIPOTEZA 1

HIPOTEZA 2

2	
---	--

2. Prema slici 1. iz Priloga 1. izdvoji tri područja u kojima su smješteni gradovi iz skupine deset najgušće naseljenih u svijetu (prostorna razina kontinenti) te objasni kako prirodni i društveni čimbenici utječu na takvu naseljenost.

--	--	--	--	--

4	
---	--

3. Prouči tekst iz Priloga 1. *Gradovi s najvećom gustoćom naseljenosti u svijetu*

a) Napiši naslov tablice i izradi tablicu koja prikazuje deset najgušće naseljenih gradova svijeta.

*Zaglavlje tablice sastoji se od četiriju stupaca i jedanaest redaka. Naslovi su stupaca: Redni broj, Ime grada, Gustoća naseljenosti (stan./km²), Država. Gradove ćeš poredati prema vrijednostima gustoće naseljenosti tako da pod rednim brojem 1. upišeš podatke za **najgušće naseljen grad**, a pod rednim brojem 10. onaj s **najmanjom gustoćom naseljenosti**.*

Tab. 1. _____

b) Opiši dvije prednosti i dva nedostatka (problema) za život ljudi u gradovima s najvećom gustoćom naseljenosti u svijetu.

--	--	--	--	--

5	
---	--

4. Prouči tekst iz Priloga 2. *Kako mjeriti gospodarsku razvijenost?* i promotri priloženu tablicu.

Tab. 2. Države deset najgušće naseljenih gradova svijeta prema vrijednostima indeksa društvenoga razvoja (HDI) i gustoći naseljenosti 2022.

Država	HDI	Prosječna gustoća naseljenosti države (stan./km ²)	Najveća gustoća naseljenosti grada (stan./km ²)	Poredak države među navedenima prema:			Broj bodova
				HDI	prosječnoj gustoći naseljenosti države	najvećoj gustoći naseljenosti grada	
Bangladeš		1329	29 069				
Filipini	0,710	394	46 178				
Francuska		118	26 713				
Haiti		425	27 395				
Indija	0,644	481	32 303				
Irak	0,673	105	32 874				
Izrael		424	27 338				

- Upiši vrijednosti HDI koji **nedostaju** u tablici služeći se **Prilogom 1.** iz radnoga materijala.
- Poredaj države u kojima se nalazi deset najgušće naseljenih gradova na svijetu prema vrijednostima indeksa društvenoga razvoja (HDI) 2022. tako da u priloženu tablicu upišeš brojeve od 1 do 7 s tim da **broj 1** označava državu s najvišim indeksom društvenoga razvoja, a **broj 7** državu s **najnižim** indeksom društvenoga razvoja.
- Poredaj države prema prosječnoj gustoći naseljenosti tako da **broj 1** označava državu s **najmanjom** prosječnom gustoćom naseljenosti, a **broj 7** s **najvećom**.
- Poredaj države prema gustoći naseljenosti gradova tako da **broj 1** označava državu čiji **grad ima najmanju** gustoću naseljenosti od navedenih deset gradova, a **broj 7 najveću**.
- Za svaku državu **zbroji** poredak svih triju pokazatelja i **zaokruži plavom** bojom **imena dviju** država s **najmanjim** brojem bodova i **crvenom** bojom **imena triju** država koje imaju **najveći broj bodova**.
- Za države koje imaju veći zbroj svih triju pokazatelja vrijedi da imaju manju vrijednost HDI-ja i veću prosječnu gustoću naseljenosti/gustoću grada i obrnuto. Koju zakonitost uočavaš među državama poretka **1 i 2 prema vrijednostima HDI-ja** i gustoći naseljenosti te država poretka **5, 6 i 7 prema vrijednostima HDI-ja**?

--	--	--	--	--

6	
---	--

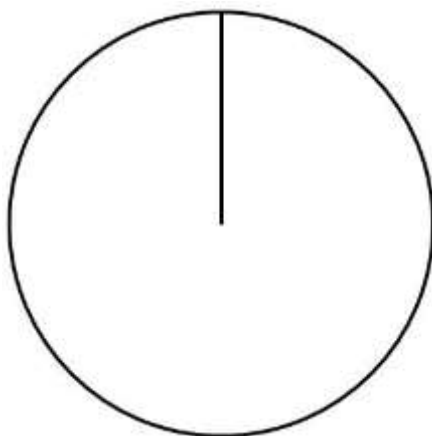
5. Pozorno promotri tablicu 3. o udjelima svjetskoga stanovništva prema religiji.

Tab. 3. Udio svjetskoga stanovništva prema religiji

Religija	Udio svjetskoga stanovništva (u %)	° KRUGA
budizam	7,1	
hinduizam (brahmanizam)	15,0	
islam	23,2	
kršćanstvo	31,4	
ostali (judaizam, tradicionalna vjerovanja i sl.)	23,3	

Izvor: prema Gall, H., Jukopila, D., Kralj, 2020: GEO 2 – udžbenik geografije s dodatnim digitalnim sadržajima u drugom razredu gimnazija i četverogodišnjih strukovnih škola, Školska knjiga, Zagreb.

- Ispuni zadnji stupac tablice 3. i na zadanome predlošku prema pravilima geografskih grafičkih metoda izradi kružni dijagram (strukturni krug) o strukturi stanovništva prema religiji.
- Uz dijagram izradi legendu (tumač) sa svim dijelovima kako bi dijagram bio razumljiv. U izradi se služi **redom** žutom, zelenom, crvenom, narančastom i smeđom bojom. Smeđu boju upotrijebi za ostale religijske skupine.
- Na crtu ispod dijagrama upiši naziv (potpis) dijagrama.

--	--	--	--	--

1	
---	--

8. U skladu s primjerima navedenima u uputama za citiranje literature u materijalima za čitanje abecednim redom navedi popis literature i izvora iskorištenih pri pripremi i izradi istraživačkoga rada.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.